

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Sekretarz Stanu
Janusz Kowalski

Warszawa, 31 stycznia 2023 r.
Znak sprawy: DRE.pr.071.16.2023

Pan
Marian Sikora
Przewodniczący
Rady Federacji Branżowych
Związków Producentów Rolnych

Dotyczy: napływu zbóż i mięsa drobiowego z Ukrainy

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na pismo z dnia 22.12.2022 r., w którym zwraca się Pan z wnioskiem o wystąpienie do Komisji Europejskiej o uruchomienie klauzul ochronnych na podstawie art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/870 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie środków tymczasowej liberalizacji handlu między Ukrainą i Unią Europejską informuję, co następuje.

Obecna sytuacja związana z konfliktem zbrojnym oraz ograniczony transport zbóż przez ukraińskie porty czarnomorskie w znaczący sposób wpływają na zmianę dotychczasowych przepływów handlowych. Ukraina poszukuje alternatywnych szlaków handlowych, a Polska jest jednym z krajów, przez które przebiegają transgraniczne korytarze tranzytowe. Kluczowe korytarze, tzw. solidarnościowe, mają za zadanie pomóc Ukrainie w wywozie, m.in. zbóż oraz zagwarantować bezpieczeństwo żywnościowe w krajach charakteryzujących się ich deficytem.

Zboże wjeżdżające do Polski z Ukrainy jest ściśle monitorowane i kontrolowane w zależności od przeznaczenia przez: Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcję Weterynaryjną, Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz Państwową Inspekcję Sanitarną. Stoimy na stanowisku, że postulowane przez Komisję Europejską czy Ukrainę przyspieszenie przeprowadzania kontroli granicznych nie może skutkować obniżeniem ich standardów i wzrostem potencjalnego zagrożenia dla bezpieczeństwa konsumentów.

Przesyłki zboża wprowadzone na obszar celny UE, a także przedsiębiorcy w tzw. Kanałach importowych (np. producenci, importerzy, wprowadzający do obrotu, detaliści), mogą podlegać kontroli również na rynku krajowym. Kontrole takie prowadzi Wojewoda, przy pomocy Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych,

Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii oraz Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, m.in. w przypadku jeśli są wątpliwości, co do przeznaczenia zbóż po dokonaniu odprawy celnej.

Rozumiemy, że polscy producenci rolni, zwłaszcza z okolic przygranicznych, odczuwają wpływ importu zbóż z Ukrainy. Przejawia się to w obciążeniu infrastruktury magazynowej i transportowej w tamtym regionie oraz większej presji na ceny niż w innych regionach kraju. Producenci rolni sygnalizują nam problemy ze zbytem zbóż po oczekiwanych przez nich cenach.

Wprowadzenie zakazu importu produktów rolnych z Ukrainy do Polski nie jest możliwe ze względu na obowiązujące umowy międzynarodowe zarówno pomiędzy Unią Europejską i Ukrainą jak i zasady Światowej Organizacji Handlu. W odniesieniu do postulatu uruchomienia klauzuli ochronnej w imporcie z Ukrainy informujemy, że rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 870/2022 wprowadziło na rok tzw. autonomiczne środki handlowe (ATM) tj. czasowe zniesienie wszystkich ceł w imporcie z Ukrainy. Klauzula ochronna umożliwia przywrócenie ceł, gdy import określonego produktu powoduje poważne trudności dla unijnych producentów.

Należy mieć na uwadze, że w stosunku do niektórych produktów przywrócenie ceł w handlu z Ukrainą nie przyniesie efektów. Dotyczy to np. rzepaku czy kukurydzy ponieważ są one przywożone do UE ze wszystkich kierunków (nie tylko z Ukrainy) po zerowej stawce celnej. Zastosowanie klauzuli ochronnej w stosunku do kukurydzy importowanej z Ukrainy wymagałoby więc najpierw podniesienia unijnego cła na kukurydzę erga omnes (obecnie na poziomie zerowym). Decyzja o zastosowaniu tego środka ochronnego tj. o przywróceniu cła, jest ostatecznie w gestii Komisji Europejskiej, która będzie badać, czy zachodzą wymagane przesłanki. Decyzja taka musiałaby dotyczyć całej UE, a nie tylko kraju, w którym występują trudności z nadmiernym importem.

Mając na względzie zwiększony napływ zbóż z Ukrainy podjęto szereg działań, które mają za zadanie przeciwdziałać negatywnym skutkom tego importu na krajowy rynek.

W celu upłynnienia nadwyżek prowadzimy działania, aby zwiększyć wywóz zbóż z Polski. Prognozuje się, że ten wywóz w sezonie 2022/2023 będzie rekordowy (ok. 12 mln ton) w porównaniu do 9,2 mln ton w sezonie poprzednim. Trzeba podkreślić udział Elewarr sp. z o.o. (część Krajowej Grupy Spożywczej) w rozbudowie powierzchni magazynowej zbóż w Polsce. Spółka Elewarr rozpoczęła też działalność w obszarze eksportu zboża drogą morską. Spółka prowadziła też w czasie żniw kukurydzianych ciągły skup krajowej kukurydzy mokrej.

W kwestii tranzytu i udrożnienia eksportu zboża z Polski są podejmowane liczne inwestycje drogowe i kolejowe istotne z punktu widzenia transgranicznego, budowane są także silosy zbożowe oraz hale do przetadunku zboża.

Prowadzimy też rozmowy z Komisją Europejską, innymi właściwymi resortami oraz instytucjami na temat możliwych do zastosowania rozwiązań w celu złagodzenia skutków przywozu zbóż z Ukrainy.

Polska wnioskuje do Komisji Europejskiej o wsparcie na rzecz poprawy infrastruktury magazynowej i transportowej dla zbóż w celu umożliwienia tranzytu jak największej ilości tych produktów do krajów charakteryzujących się ich deficytem. Na dalszy rozwój korytarzy solidarnościowych i wsparcie globalnego bezpieczeństwa żywnościowego ma zostać przeznaczony 1 miliard euro.

Ponadto w grudniu 2022 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wystosował do Komisarza ds. rolnictwa pismo z prośbą o podjęcie działań ukierunkowanych na ochronę polskiego rynku zbóż oraz rzepaku wobec nadzwyczajnych okoliczności związanych z

nienotowanym nigdy wcześniej poziomem importu z Ukrainy. Obecnie trwa wymiana korespondencji w zakresie możliwości do zastosowania rozwiązań.

Na posiedzeniu Rady Ministrów UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa 30 stycznia 2023 roku Polska przedłożyła wniosek, aby Komisja Europejska zaproponowała instrumenty przeciwdziałające narastaniu trudności unijnych producentów, spowodowanych w dużej mierze wzrostem importu produktów rolnych Ukrainy na rynek UE.

Ceny zbóż na rynku polskim podążają za cenami zbóż na rynku światowym. Ceny na rynku polskim, ale także światowym, w tym europejskim stale rosły od połowy 2020 r. Było to spowodowane najpierw niepewnością na rynku związaną z wybuchem pandemii Covid-19, a następnie agresją Rosji na Ukrainę. W maju i czerwcu 2022 roku ceny te osiągnęły historycznie wysokie, nienotowany wcześniej poziom, a następnie zaczęły wykazywać trend spadkowy. Niemniej jednak obecnie ceny nadal utrzymują się na wyższym poziomie niż w latach ubiegłych oraz przed wybuchem wojny na Ukrainie.

Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW wynika, że w okresie 09-15.01.2023 r. pszenica konsumpcyjna kosztowała netto 1398 zł/t i była tańsza o ok. 5,7% niż przed miesiącem, ale o ok. 11% droższa niż przed wybuchem wojny na Ukrainie, o 7% droższa niż rok wcześniej i o 52% droższa niż 2 lata temu.

Kukurydza paszowa kosztowała 1287 zł/t, tj. o 17% więcej niż przed wybuchem wojny na Ukrainie, o 21% więcej niż rok temu i o 59% więcej niż 2 lata temu. Na spadki cen kukurydzy w ostatnim okresie, oprócz przywozu z Ukrainy, ma wpływ sezonowa obniżka cen wynikająca ze zwiększonej podaży tego zboża w związku ze zniwami kukurydzianymi.

Nie możemy też zapominać, że ceny zbóż mają wpływ na sytuację w sektorze produkcji zwierzęcej, branży paszowej oraz młynarskiej. Dla tych branż jest to surowiec do produkcji, którego ceny wpływają na opłacalność prowadzenia działalności oraz na ceny produktów wytwarzanych przez te branże, tj. m.in. na ceny pasz.

Odnosząc się do sytuacji na rynku drobiu informuję, że ceny skupu kurcząt po bardzo dynamicznym wzroście w okresie marzec - kwiecień ub.r. (o ponad 30%) w kolejnych miesiącach ustabilizowały się na poziomie około 6,05 - 6,15 zł/kg. Jednak od października ub.r. notuje się spadki cen kurcząt typu brojler. W okresie 2-8 stycznia br. średnia cena skupu kurcząt typu brojler wynosiła 5,67 zł/kg, co oznaczało, że była o około 3% niższa niż na początku grudnia ub.r., ale równocześnie była o około 30% wyższa niż przed rokiem. Wpływ na ceny drobiu w Polsce oprócz importu z Ukrainy, ma przede wszystkim rosnąca krajowa produkcja. Jak zauważa KE bardzo wysokie ceny drobiu w UE zmniejszają konkurencyjność eksportu i sprzyjają importowi.

Przedstawiając powyższe informuję, że MRiRW nadal na bieżąco będzie monitorować sytuację na rynku produktów rolnych w związku z przywozem z Ukrainy i podejmować działania mające na celu stabilizację rynków.

Z wyrazami szacunku

Janusz Kowalski

/podpisano elektronicznie/

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem:
www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych